

راهنمای کتاب و مقالات جامعه‌شناسی دین به زبان فارسی

میلاد مهدوی

الف) کتاب‌شناسی:

- آرتور بک فورد، جیمز (۱۳۸۸) دین و جامعه صنعتی پیشرفته، ترجمه فاطمه گلابی، تهران: نشر کویر.
- آزاد ارمکی، تقی (۱۳۸۸) تاریخ تفکر اجتماعی در اسلام (از آغاز تا دوره معاصر)، تهران: نشر علم.
- ادیب، محمدحسین (۱۳۷۹) نگاهی جامعه‌شناختی به قرائت‌های مختلف از دین، اصفهان: نشر آموزه.
- اردبیلی، جعفر (۱۳۷۹) تأثیرات متقابل دین و سنت‌های اجتماعی، تهران: موسسه فرهنگی هنری بشیر علم و ادب.
- ابوالحسن تنهایی، حسین (۱۳۸۱) جامعه‌شناسی دینی در شرق باستان، نشر بهمن برنا.
- ابوالحسن تنهایی، حسین (۱۳۸۲) جامعه‌شناسی فلسفی - دینی در غرب باستان، نشر بهمن برنا.
- ابوالحسن تنهایی، حسین (۱۳۸۳) جامعه‌شناسی تاریخی، نظریه‌های متفکرین مسلمان، نشر بهمن برنا.
- اسکات، جولی و هال، آیرین (۱۳۸۲) دین و جامعه‌شناسی، ترجمه افسانه نجاریان، نشر رشد.
- بختیاری، محمد و حسامی، فاضل (۱۳۸۲) درآمدی بر نظریه‌های اجتماعی دین، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.
- پاپکین و... (۱۳۷۷) دین، این‌جا و اکنون، ترجمه و گردآوری مجید محمدی،

نشر قطره.

■ پالستر، دانیل (۱۳۸۵) هفت نظریه

درباب دین، ترجمه و نقد محمد عزیز

بختیاری.

■ تامسون، کنت و... (۱۳۸۱) دین و ساختار اجتماعی، ترجمه

علی بهرام پور و حسن محدثی، تهران: نشر کویر.

■ ترابی، علی اکبر (۱۳۸۲) نظری در تاریخ ادیان از نظر

جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی، تبریز: نشر فروزش.

■ توسلی، غلامعباس (۱۳۸۰) جامعه‌شناسی دینی، نشر

سخن.

■ جلالی مقدم، مسعود (۱۳۷۹) درآمدی بر جامعه‌شناسی

دین و آراء جامعه‌شناسان بزرگ دین، تهران: نشر مرکز.

■ دانش، جابر (۱۳۸۵) جامعه‌شناسی دین، پژوهشگاه

فرهنگ و معارف، دفتر نشر معارف.

■ دروش، هانری (۱۳۸۵) جامعه‌شناسی در مواجهه با دین،

ترجمه سارا شریعتی، تهران: نشر کوچک.

■ دژاکام، رضا (۱۳۷۹) جامعه‌شناسی دین (جستاری در

اندیشه شهید مطهری)، تهران: نشر ارمغان هنر.

■ دیویس، چارلز (۱۳۸۶) دین و ساختن جامعه (جستارهایی

در الهیات اجتماعی)، ترجمه حسن محدثی و حسین باب

الحوادثی، نشر یادآوران.

■ زاکرم، فیل (۱۳۸۴) درآمدی بر جامعه‌شناسی دین،

ترجمه خشایار دیهیمی، تهران: لوح فکر، موسسه گفتگوی

ادیان.

■ زیمل، گئورگ (۱۳۸۸) مقالاتی درباره دین (فلسفه و

جامعه‌شناسی دین)، ترجمه شهناز مسمی پرست، تهران: نشر

ثالث.

ستوده، هدایت الله (۱۳۸۵) تاریخ تفکر اجتماعی در اسلام

(از فارابی تا شریعتی)، نشر ندای آریانا.

■ شجاعی زند، علی رضا (۱۳۸۰) دین، جامعه و عرفی

شدن: جستارهایی در جامعه‌شناسی دین، تهران: نشر مرکز.

■ شجاعی زند، علی رضا (۱۳۸۸) جامعه‌شناسی دین، تهران:

نشر نی.

■ شجاعی زند، علی رضا (۱۳۸۱) عرفی شدن در تجربه

مسیحی و اسلامی، تهران: مرکز بازشناسی اسلام و ایران.

■ شوقی، مینا و آبادی، ندا و رئیسی، عبدالله (۱۳۸۸) نقش

دین در کاهش آسیب‌های اجتماعی، اداره تبلیغات اسلامی

بوشهر.

■ عنایت، حمید (۱۳۶۹) شش گفتار درباره دین و جامعه،

تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

■ علینی، محسن و حسینی، عبدالحامد (۱۳۷۹) شریعتی و

رویکرد انتقادی به جامعه‌شناسی دین، تهران: نشر نوادر.

■ عدالتی، منوچهر (۱۳۷۸) جامعه مدنی: تاریخچه، مفاهیم،

ویژگی‌ها و نسبت آن با دین و نظام دینی، مشهد: نشر

محقق.

■ غفاری زاده، محمد (۱۳۸۴) جامعه‌شناسی دین و توسعه

اقتصادی از دیدگاه وبر، تهران: نشر پاتریس.

■ فصیحی، امان الله (۱۳۸۸) تحلیل کارکردهای دین

در جامعه سنتی و مدرن، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی،

پژوهشکده باقرالعلوم (ع).

■ فضایی، یوسف (۱۳۸۳) جامعه‌شناسی دینی (جاهلیت قبل

از اسلام)، ترجمه و تحلیلی از کتاب الاضنام ابن کلی، تهران،

انتشارات پویان فرنگار.

■ فضایی، یوسف (۱۳۸۲) جامعه‌شناسی ادیان، نشر روزگار

و آهنگ قلم.

■ فراستخواه، مقصود (۱۳۷۷) دین و جامعه (مجموعه

مقالات)، تهران: شرکت سهامی انتشار.

■ قلی پور، محمد (۱۳۸۰) درآمدی بر جامعه‌شناسی دین،

مشهد: نشر محقق.

■ کاظمیان، مرتضی (۱۳۸۳) سوسیال دموکراسی دینی،

تهران: نشر کویر.

■ کاظمی، عباس (۱۳۸۳) جامعه‌شناسی روشنفکری دینی

در ایران، تهران: انتشارات طرح نو.

■ کافی، مجید (۱۳۸۳) دین و علوم اجتماعی، انتشارات

پژوهشکده حوزه و دانشگاه.

■ محمدی، مجید (۱۳۷۷) درآمدی بر جامعه‌شناسی دین در

ایران معاصر، تهران: نشر قطره.

■ محمدی، مجید (۱۳۷۸) مباحثی در

جامعه‌شناسی دین، تهران: نشر کویر.

■ موحد، مجید و کایدان، میثم (۱۳۸۶)

جنسیت و جامعه‌شناسی دین، شیراز: انتشارات آوند اندیشه.

■ محدثی، حسن (۱۳۸۳) زیر سقف اعتقاد: بنیان‌های ماقبل انتقادی اندیشه شریعتی، تهران: انتشارات فرهنگ و اندیشه.

■ محدثی، حسن (۱۳۸۱) دین و حیات اجتماعی؛ دیالکتیک تغییرات، تهران: انتشارات فرهنگ و اندیشه.

■ مرادی، بهروز (۱۳۸۳) جامعه‌شناسی کشورهای اسلامی، نشر نغمه نواندیش.

■ نوربخش، یونس و وُلف دی، آریس (۱۳۸۸) دین و جامعه؛ گفت‌وگو با اندیش‌مندان آلمانی، سازمان تبلیغات اسلامی.

■ واخ، یواخیم (۱۳۸۰) جامعه‌شناسی دین، ترجمه جمشید آزادگان، تهران: انتشارات سمت.

■ وبر، ماکس (۱۳۸۴) دین، قدرت، جامعه، ترجمه احمد تدین، تهران: نشر هرمس.

■ ویلسون، برایان و کرسول، جیمی (۱۳۸۷) جنبش‌های نوین دینی؛ محدودیت‌ها و امکانات، ترجمه محمد قلی پور، انتشارات مرندیز و نی نگار.

■ ویلیامز، ژان پل (۱۳۸۶) جامعه‌شناسی ادیان، ترجمه عبدالرحیم گواهی (نقد و بررسی توسط محمدتقی جعفری)، تهران: نشر علم.

■ همیلتون، ملکم (۱۳۸۷) جامعه‌شناسی دین، ترجمه محسن ثلاثی، تهران: نشر ثالث.

■ یوسف‌زاده، حسن (۱۳۸۸) بررسی تحول آراء پیتر برگر درباره دین و عرفی شدن، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.

ب) مقاله‌شناسی:

■ آقای، محمدرضا، جستاری در جامعه‌شناسی دین، مجله معرفت، شماره ۲۰، صفحه ۳۳-۴۲، بهار ۱۳۷۶.

■ آقای، محمدرضا، جامعه‌شناسی دین، مجله نمایه پژوهش، شماره ۸ و ۷، صفحه ۱۴۶-۱۴۴، پاییز و زمستان ۱۳۷۷.

■ اریحی، مسلم، دین و جامعه‌شناسی معرفت، روزنامه همشهری، ۱۴ تیر ۷۹، صفحه ۹.

■ اسماعیل زاده، الهه، دین از دیدگاه جامعه‌شناسان بزرگ،

روزنامه مردم سالاری، ۲۵ تیر ۸۷، صفحه ۸.

■ اسدی، عباس، سبک‌های زندگی دینی در میان جوانان؛ گزارش نشست گروه علمی- تخصصی جامعه‌شناسی دین، انجمن جامعه‌شناسی ایران، روزنامه همشهری، ۱ آذر ۸۴، صفحه ۱۰.

■ ابراهیمی، عبدالجواد، شایستگی دین در تدبیر جامعه، روزنامه رسالت، ۲۷ خرداد ۸۰، صفحه ۶.

■ اسلامی، حسین، رهیافت دین‌شناختی دورکیم؛ نظریه و تحلیل، نشریه هفت آسمان، شماره ۱، صفحه ۷۶-۴۹، پاییز ۱۳۸۲.

■ اخترشهر، علی، رسانه‌های ارتباط جمعی و نقش آن‌ها در جامعه‌پذیری دینی، مجله معرفت، شماره ۱۲۳، صفحه ۱۱۷-۱۰۱، اسفند ۱۳۸۶.

■ بلالی، اسماعیل، دین در بافت جامعه، کتاب ماه علوم اجتماعی، شماره ۴۹ و ۵۰، صفحه ۵۷-۵۴، آبان و آذر ۱۳۸۰.

■ بناپور، هاشم، رهیافتی جامعه‌شناختی به دین، کتاب ماه کلیات، شماره ۹۲ و ۹۳، صفحه ۹، مرداد و شهریور ۱۳۸۴.

■ برگر، پیتر، به سکولاریسم شک کرده‌ام، ترجمه علی ناصرالدین تقویان، روزنامه ایران، ۱۶ و ۱۷ مهر ۱۳۸۴، صفحه ۱۰.

■ پورجلی، ربابه، کارکردهای جامعه‌شناختی دین، مجله فرهنگ آذربایجان غربی، شماره ۱۲، صفحه ۵۵-۵۱، تابستان ۱۳۸۳.

■ ترنر، برایان، مطالعات اجتماعی دین، ترجمه محمد عزیز بختیاری، مجله معرفت، سال نهم، شماره دوم، خرداد و تیر ۱۳۷۹، صفحه ۲۵-۱۹.

■ ترنر، برایان، دین چیست؟ ترجمه حسن محدثی و شعبان علی بهرام‌پور، مجله بنیان، ۲۵ اسفند ۱۳۸۰، صفحه ۶.

■ ترنر، برایان، رویکردهای نظری و تطبیقی در جامعه‌شناسی دین، نوشته هادی جلیلی، کتاب ماه علوم اجتماعی، شماره ۳۸، صفحه ۵۳، آذر ۱۳۷۹.

■ ترنر، برایان، نقدی بر تعاریف

جامعه‌شناختی دین، ترجمه حسن محدثی و شعبان علی بهرام‌پور، روزنامه همشهری، ۱۴ مهر ۱۳۷۷، صفحه ۶

■ جواهری حقیقی، محمدرضا، جامعه‌شناسی دین، روزنامه انتخاب، ۱۰ مرداد ۱۳۸۰، صفحه ۶

■ حاجی زاده میمندی، مسعود، مطالعات جامعه‌شناختی دین، مجله فرهنگ یزد، شماره ۲۹، صفحه ۱۴۳-۱۳۴، زمستان ۱۳۸۵.

■ حاضری، علی محمد، فقه و جامعه‌شناسی، مجله حوزه و دانشگاه، سال دوم، شماره ۷، صفحه ۱۳-۶، تابستان ۱۳۷۵.

■ حسینی مازندرانی، موسی، دین و جامعه از نگاه شهید مطهری، روزنامه رسالت، ۱۲ اردیبهشت ۱۳۷۹، صفحه ۶.

■ حاجی حیدری، حامد، جامعه‌شناسی دینی، روزنامه رسالت، ۳ تا ۲۲ مرداد ۱۳۸۱.

■ حاجی حیدری، حامد، بازسازی تئوریک جامعه‌شناسی خداشناسی، روزنامه رسالت، ۴ آذر ۱۳۸۰.

■ حاجی حیدری، حامد، تأملی نقادانه در کتاب جامعه‌شناسی روشنفکری دینی در ایران (نوشته عباس کاظمی)، مجله راهبرد یاس، شماره ۵، صفحه ۲۶۴-۲۵۳، بهار ۱۳۸۵.

■ حاضری، محمد، تأملی در باب فقه در آینه جامعه‌شناسی، نشریه حضور، شماره ۱۶، صفحه ۹۴-۸۱، تابستان و پاییز ۱۳۷۵.

■ خلقیان، عباس، دین و سرمایه اجتماعی، مجله رشد آموزش علوم انسانی، شماره ۴۱، صفحه ۵۲-۴۲، زمستان ۱۳۸۷.

■ خیری، حسن، آینده دینی جهان از منظر جامعه‌شناختی، مجله معرفت، شماره ۱۲۷، صفحه ۴۶-۳۳، تیر ۱۳۸۷.

■ خادمی، حسن، دین و جامعه در تعامل، کتاب ماه علوم اجتماعی، شماره ۹۵ و ۹۴، صفحه ۴۶-۴۲، مرداد و شهریور ۱۳۸۴.

■ دیویس، وینستون، جامعه‌شناسی دین، ترجمه همایون همتی، مجله کیهان فرهنگی، شماره ۱۳۹، صفحه ۴۹-۴۴، بهمن ۱۳۷۶.

■ دژاکام، علی، مطهری، احیاءگری و آسیب‌شناسی دینی، روزنامه رسالت، ۷ تا ۱۵ دی ۱۳۷۶.

■ دیویس، چارلز، کارکرد اجتماعی دین، ترجمه حسین شرف‌الدین، مجله معرفت، شماره ۵۶، صفحه ۵۸-۵۳، مرداد

۱۳۸۱.

■ رضوی، مسعود، جامعه‌شناسی دین چیست؟ روزنامه همشهری، ۲۵ خرداد ۱۳۷۸، صفحه ۹.

■ رمضان نرگسی، رضا، جامعه‌شناسی دین، مجله معرفت، شماره ۵۹، صفحه ۹۴-۸۶، آبان ۱۳۸۱.

■ زحمتکش، حسین، عقلانیت اجتماعی و دین؛ سخنی پیرامون جامعه‌شناسی دین وبر و دورکیم، روزنامه ابرار، ۳ اردیبهشت ۱۳۸۴، صفحه ۷.

■ سالاری، عباس، جامعه و رفتارهای دین مدارانه؛ چگونه؟ روزنامه سلام، ۱۰ مرداد ۱۳۷۷، صفحه ۹.

■ سراج زاده، حسین، ضرورت ساختی- کارکردی روشنفکری دینی، روزنامه اعتماد ملی، ویژه آسیب‌شناسی روشنفکری دینی، ۲۰ شهریور ۱۳۸۶، صفحه ۱۶ و ۱۷.

■ سراج زاده، حسین، مقایسه تجربی سنج‌های دین‌داری، مجله جامعه‌شناسی ایران، شماره ۴، زمستان ۸۶، صفحه ۷۰-۳۷.

■ سید امامی، کاووس، نظری بر جامعه‌شناسی دین، فصل‌نامه پژوهشی دانشگاه امام صادق(ع)، شماره ۴، صفحه ۱۵۶-۱۴۱، تابستان ۱۳۷۶.

■ سعیدی، محمدمسعود، نقد آراء شجاعی زند درباره عرفی شدن، مجله جامعه‌شناسی ایران، شماره ۴، زمستان ۸۶، صفحه ۱۳۴-۱۱۷.

■ شجاعی زند، علی‌رضا، نسبت جامعه‌شناسی دین با الهیات و کلام، مجله جامعه‌شناسی ایران، شماره ۲ و ۱، بهار و تابستان ۱۳۸۷، صفحه ۷۹-۵۸.

■ شجاعی زند، علی‌رضا، مسیرهای محتمل در عرفی شدن ایران، مجله جامعه‌شناسی ایران، دوره هفتم، شماره ۱، بهار ۱۳۸۵، صفحه ۶۵-۳۰.

■ شجاعی زند، علی‌رضا، مرور و تکمله‌ای بر مباحث عرفی شدن، مجله جامعه‌شناسی ایران، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۶.

■ شجاعی زند، علی‌رضا، مدلی برای سنجش دین‌داری در ایران، مجله جامعه‌شناسی ایران، دوره ششم، شماره ۱، بهار ۸۴، صفحه ۶۶-۳۴.

■ شجاعی زند، علی‌رضا، تجدید عهد با روشنفکری و دین‌داری، روزنامه اعتماد

ملی، ویژه آسیب‌شناسی روشنفکری دینی، ۲۰ شهریور ۸۶، صفحه ۱۶ و ۱۷.

■ شجاعی زند، علی‌رضا، جامعه‌شناسی دین، مردم‌شناسی جادو، کتاب ماه علوم اجتماعی، مهر ۱۳۷۸، صفحه ۱۰-۸.

■ شجاعی زند، علی‌رضا، دین؛ تمام زندگی، مجله حکومت اسلامی، شماره ۲۲، صفحه ۵۰-۲۳، زمستان ۱۳۸۰.

■ شجاعی زند، علی‌رضا، عرفی شدن دین، فرد و جامعه، مجله نقد و نظر، شماره ۲۱ و ۲۲، صفحه ۲۳۱-۱۸۸، زمستان ۷۸ و بهار ۷۹.

■ شجاعی زند، علی‌رضا، جامعه‌شناسی دین؛ عبور از محدودیت‌ها، مجله قیسات، شماره ۲۷، صفحه ۱۲۶-۱۰۵، بهار ۸۲.

■ شجاعی زند، علی‌رضا، کنکاشی در پیشینه‌های نضج‌گیری جامع‌شناسی دین، کتاب ماه علوم اجتماعی، شماره ۴۹ و ۵۰، صفحه ۸۰۷، آبان و آذر ۸۰.

■ شریعتی، سارا، ناممکن بودن جامعه‌شناسی دین در ایران، روزنامه شرق، ۲۷ اردیبهشت ۸۵، صفحه ۱۸.

■ شریعتی، سارا، تصویر دین در آینه اجتماع، روزنامه ایران، ۱۱ اردیبهشت ۸۴، صفحه ۱۰.

■ شریعتی، سارا، ۱۰ پرسش از جامعه‌شناسی دین، روزنامه ایران، ۱۰ اردیبهشت ۸۴، صفحه ۱۰.

■ شریعتی، سارا، پرسش بوردیو از جامعه‌شناسی دین، روزنامه شرق، ۶ خرداد ۸۶، صفحه ۲۹.

■ شارف، بتی، تعریف دین؛ دین و اجتماع، ترجمه حسین شرف‌الدین، مجله معرفت، شماره ۴۸، صفحه ۱۱۱-۱۰۴، آذر ۱۳۸۰.

■ صدری، محمود، حضور دین جمعی در جامعه مدرن؛ سختی در نسبت دین و مدرنیته، روزنامه شرق، ۹ خرداد ۸۶، صفحه ۲۰.

■ صدری، احمد، جامعه‌شناسی دین ماکس وبر، مجله کیان، سال سوم، شماره ۱۳، صفحه ۱۷-۱۴، تیر و مرداد ۷۲.

■ صدرا، محسن، نقد و ارزیابی جامعه‌شناسی دین ماکس وبر، روزنامه رسالت، ۲۴ مرداد ۸۵، صفحه ۱۷.

■ صدیق‌اورعی، غلامرضا، پیش‌درآمدی بر طرح مقایسه

علم فقه و جامعه‌شناسی تفقهی، نشریه فقه اهل بیت، سال اول، شماره ۲، صفحه ۲۵۰-۲۳۵، تابستان ۷۴.

■ عباسی، ولی‌الله، بررسی اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی دین، مجله معرفت، شماره ۷۲، آذر ۸۲، صفحه ۶۲-۴۸.

■ عباسی، ولی‌الله، درآمدی بر دین‌شناسی و شاخه‌های آن، مجله معرفت، شماره ۶۳، اسفند ۸۱، صفحه ۲۹-۱۸.

■ عباسی، ولی‌الله، نظریه‌های جامعه‌شناسی دین، مجله معرفت، شماره ۵۶، مرداد ۸۱، صفحه ۵۲-۴۲.

■ عباسی، ولی‌الله، آسیب‌شناسی دین‌پژوهی معاصر، مجله نگاه، شماره ۸۶ و ۸۷، آبان ۸۱، صفحه ۱۴۱-۱۲۷.

■ علی‌زاده، عبدالرضا، جامعه‌شناسی دین، مجله حوزه و دانشگاه، سال دوم، شماره ۸، پاییز ۷۵، صفحه ۶۲-۴۶.

■ عیوضی، محمدرحیم، درآمدی بر رویکرد جامعه‌شناختی دین در حوزه دین‌پژوهی، مجله قیسات، شماره ۲۷، بهار ۸۲، صفحه ۱۳۹-۱۲۷.

■ عزیز بختیاری، محمد، فرضیه جامعه‌شناختی ماکس وبر درباره پیدایش و تکامل دین، مجله معرفت، شماره ۳۰، پاییز ۷۸، صفحه ۴۹-۴۵.

■ علی‌نژاد، سیروس، نگاهی به کتاب جامعه‌شناسی روشنفکری دینی در ایران، روزنامه مردم سالاری، ۱۵ آذر ۸۴، صفحه ۹.

■ غلامی، رضا، جامعه‌شناسی دین، کتاب ماه دین، شماره ۲۲ و ۲۳، مرداد و شهریور ۷۸، صفحه ۵۳-۴۸.

■ غروی‌ان، محسن، نگاهی نو به نوآندیشی در جامعه‌شناسی دین، مجله معرفت، شماره ۵۶، مرداد ۸۱، صفحه ۳.

■ فاضلی، امید، درآمدی به جامعه‌شناسی دین، روزنامه ایران، ۳ بهمن ۷۴، صفحه ۶.

■ فراستخواه، مقصود، داورهای جامعه‌شناختی در دین، مجله کیان، سال دوم، شماره ۱۰، زمستان ۷۱، صفحه ۳۳-۲۶.

■ فراستخواه، مقصود، نقد جامعه‌شناسی دین دکتر شریعتی، روزنامه ایران، ۲۹ و ۳۰ خرداد ۷۵.

■ فصیحی، امان‌الله، دین و سرمایه اجتماعی، مجله معرفت، شماره ۱۲۳، اسفند ۸۶، صفحه ۱۰۰-۷۹.

■ قنبری، علی، درآمدی به جامعه‌شناسی دین، کتاب ماه دین، شماره ۶۲، صفحه ۵۹-۵۶، آذر ۸۱.

■ کاظمی پور، عبدالمحمد، جامعه‌شناسی دین در آستانه یک چرخش پارادایمی، مجله آفتاب، شماره ۱۱، دی ۸۰.

■ کجویان، حسین، الهیات، جامعه‌شناسی و جامعه‌شناسی دینی، مجله حوزه و دانشگاه، شماره ۱۶ و ۱۷، پاییز و زمستان ۷۷، صفحه ۹۹-۱۱۷.

■ موحد ابطیحی، محمدتقی، رهیافت کارکردگرایانه در جامعه‌شناسی دین، روزنامه ایران، ۵ و ۸ و ۱۰ اردیبهشت ۸۰.

■ مرجایی، هادی، پایگاه پژوهشی جامعه‌شناسی دین، کتاب ماه علوم اجتماعی، شماره ۴۹ و ۵۰، آبان و آذر ۸۰، صفحه ۴۱.

■ محمدی نژاد، سارا، دین پژوهی جامعه‌شناختی و چالش‌ها و کاستی‌های آن، روزنامه رسالت، ۶ آبان ۸۵، صفحه ۱۷.

■ ماسینی باریبری، الئونورا، تجدد و تجددگرایی؛ لوازم جامعه‌شناسانه آن برای دین، ترجمه امیر اکرمی، مجله نقد و نظر، شماره ۱۷ و ۱۸، زمستان ۷۷ و بهار ۷۸، صفحه ۸۷-۸۰.

■ محدثی، حسن، اثری شتابزده در جامعه‌شناسی دین (بررسی کتاب درآمدی بر جامعه‌شناسی دین و آراء جامعه شناسان بزرگ دین، اثر مسعود جلالی مقدم)، کتاب ماه علوم اجتماعی، شماره ۴۹ و ۵۰، صفحه ۳۶-۳۴، آبان و آذر ۸۰.

■ محدثی، حسن، آینده جامعه قدسی: امکانات و چشم انداز اجتماعی - سیاسی دین در ایران پسانقلابی، مجله جامعه شناسی ایران، دوره هشتم، شماره ۱، بهار ۱۳۸۶، صفحه ۱۱۲-۷۶.

■ مصباح، علی، دین و جامعه؛ رویکردها و مبانی نظری، روزنامه رسالت، ۲۱ آبان ۸۵، صفحه ۱۵.

■ ملک‌پور کلاردشتی، علی، کارکردهای اجتماعی دین، روزنامه همشهری، ۲۳ و ۲۴ تیر ۷۵.

■ مالدینوفسکی، برانیسلاو، عملکردهای اجتماعی دین، ترجمه جعفر سیدزاده، روزنامه عصر آزادگان، ۲۳ اسفند ۷۸، صفحه ۷.

■ محمدرضایی، محمد، نگاهی به رویه‌های دین‌پژوهی، روزنامه رسالت، ۱۶ فروردین ۸۳، صفحه ۱۵.

■ مروت، طیبه، ما نیازمند بررسی جامعه‌شناختی دین هستیم، روزنامه قدس، ۱۵ مرداد ۸۴، صفحه ۱۴.

■ مظاهری، محسن، جامعه‌شناسی سوگواری مذهبی در ایران، روزنامه همشهری، ۱۱ بهمن ۸۴، صفحه ۱۰.

■ موریس، برایان، جامعه‌شناسی دین از دیدگاه وبر، ترجمه محمد فولادی و حسین شرف‌الدین، مجله معرفت، سال نهم، شماره ۲، خرداد و تیر ۷۹، صفحه ۴۴-۲۹.

■ نظری، جواد، دیباچه‌ای بر جامعه‌شناسی دین، روزنامه همشهری، ۴ مهر ۸۰، صفحه ۱۳.

■ نبوی قمی، حسین، دین در جامعه، جامعه‌شناسی دین، فصل‌نامه مطالعات راهبردی، شماره ۱۵، بهار ۸۱، صفحه ۲۶۵-۲۶۰.

■ واخ، یواخیم، روش مطالعه در جامعه‌شناسی دین، ترجمه محمد ثقفی، مجله معرفت، شماره ۲۰، بهار ۷۶، صفحه ۳۲-۲۵.

■ هارگرو، باربارا، توسعه جامعه‌شناسی دین به عنوان یک رشته، ترجمه حسین شرف‌الدین، مجله معرفت، شماره ۸۰، مرداد ۸۳، صفحه ۱۸-۹.

■ همتی، همایون، جامعه‌شناسی دین از دیدگاه مطهری و شریعتی، مجله نامه فرهنگ، سال ششم، شماره اول، بهار ۷۵، صفحه ۱۲۷-۱۱۲.

■ همتی، همایون، دین‌پژوهی و شاخه‌های آن، مجله نامه فرهنگ، سال ششم، شماره ۴، زمستان ۷۵، صفحه ۹۷-۹۲.

■ هنرور، جواد، دین‌فهمی و دین‌باوری، مجله مصباح، شماره ۴۰، زمستان ۸۰، صفحه ۱۳۱-۱۰۵.

■ دین چه وظیفه‌ای دارد؟ (دین از دیدگاه جامعه‌شناختی)، روزنامه همشهری، ۲۵ بهمن ۸۵، صفحه ۱۱.

